

Háztartási anyagok vizsgálata

Tekintsük az alábbi – nagybetűkkel jelölt – háztartásban is megtalálható anyagokat!

A) étellecet B) kristálycukor C) szódabikarbóna D) tej E) étkezési keményítő F) rézgalic

Válaszoljon a feltett kérdésekre!

a) Valódi oldat:

Adja meg az oldott anyag képletét!

b) Folyékony halmazállapotú kolloid rendszer:

c) Adja meg az összegképletét

• B)-nek:

• F)-nek:

d) A felsorolt szilárd anyagok mindegyike – különböző mértékben, és eltérő indok miatt – oldódik vízben. Ennek szemléltetésére válasszon a felsoroltak közül 2 példát, és értelmezze a vízzoldhatóságot

e) Gyomorsav megkötésére használható:

Írja fel a gyomorsav megkötése során lejátszódó reakció egyenletét!

f) Mi történik, ha D)-ben F)-et oldunk? Indokolja válaszát!

g) Milyen anyag segítségével mutatható ki az E) vegyület?

(2015. május)

Megoldás: (13 pont)

a) A) (étellecet)	<i>1 pont</i>
CH ₃ COOH	<i>1 pont</i>
b) D) (tej)	<i>1 pont</i>
c) C ₁₂ H ₂₂ O ₁₁	<i>1 pont</i>
CuSO ₄ ·5H ₂ O	<i>1 pont</i>
d) Két helyes példa kiválasztása:	<i>1 pont</i>
• Az ionvegyületek oldódnak vízben. (C vagy F magyarázata)	
• A H-kötés miatt jó a vízzoldhatóság (vagy poláris molekula). (B magyarázata)	
• E) oldhatóságának értelmezése. (kolloid, H-kötés)	
Bármelyik két helyes példa kiválasztása és indoklása 1-1 pont.	<i>2 pont</i>
e) C) (szódabikarbóna)	<i>1 pont</i>
NaHCO ₃ + HCl = NaCl + CO ₂ + H ₂ O	<i>1 pont</i>
f) Kicsapódik a fehérje (kicsapódás),	<i>1 pont</i>
mert a réz(II)-ion nehézfém-ion (a réz(II)-szulfát nehézfém-só).	<i>1 pont</i>
g) Jódval (vagy jódtinktúra vagy Lugol-oldat)	<i>1 pont</i>